

Uppföljning av tillsyn av Rågsveds stödboende

Bakgrund

Enligt 3 kap. 19 § SoF ska Inspektionen för vård och omsorg (IVO) inspektera stödboende och hem för vård och boende (HVB) för barn och ungdom minst en gång per år. IVO genomförde en förannmäld inspektion av Rågsveds stödboende den 30 oktober 2018.

Enligt beslut 190215 är bedömningen från IVO att gällande lagstiftning efterlevs i de delar som har granskats. Det påtalas dock brister inom två områden vilka redovisas nedan. IVO vidtar inte några åtgärder med anledning av bristerna men kommer att följa upp beslutet inom ramen för 2019 års frekvenstillsyn.

Enheten för ensamkommande barn och unga

Socialförvaltningens Enhet för ensamkommande barn och unga har som uppdrag att erbjuda ensamkommande asylsökande barn och ungdomar samt ungdomar med uppehållstillstånd boende med stöd. Rågsveds stödboende tar emot ensamkommande barn och ungdomar i åldrarna 16-20 år som har tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd. Det är stadsdelsförvaltningarna i Stockholm som fattar beslut enligt socialtjänstlagen att bevilja ungdomen placering. Verksamhetens mål är att förbereda ungdomarna för ett självständigt liv med egen bostad och försörjning. Rågsveds stödboende hade vid tillsynstillfället totalt 43 platser.

Stödboende och förstärkt stödboende

2016 infördes efter regeringsbeslut placeringsformen stödboende. Ensamkommande barn och unga beskrevs som en tänkbar målgrupp för placering i stödboende. Detta utifrån att många av ungdomarna kan behöva ett mer självständigt boende och ett mer individanpassat stöd med ett annat innehåll jämfört med HVB.

I regeringens proposition regeringens 2015/16:43 anges att stödboende i första hand är tänkt som ett placeringsalternativ för unga i åldern 18–20 år, men om det finns särskilda skäl ska även 16- och 17-åringar kunna bli aktuella för placering i ett stödboende.

Vid en enhetens genomgång november 2016 av samtliga ungdomars behov framkom att majoriteten av ungdomarna som var inskrivna på enheten vid den tidpunkten, inte hade behov av placering på HVB men var inte heller tillräckligt självständiga för stödboende. För att möta ungdomarnas och placerande stadsdelsförvaltningars behov ställde socialförvaltningen om sina verksamheter och utvecklade placeringsformen förstärkt stödboende.

Förstärkt stödboende riktades till ungdomar med en lägre grad av självständighet och i åldern 16-20 år med tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd. Ungdomarna hade behov av visst individuellt stöd som tillgodosågs med utökade insatser samt att personal fanns på plats dygnet runt, inklusive vaken natt-personal.

Brister som påtalas av IVO

Dokumentation av lämplighetsbedömningar

Vid 2017 års tillsyn framkom att verksamheten genomför men inte till fullo dokumenterar lämplighetsbedömningar vid inskrivningar. Vid tiden för tillsynen pågick ett utvecklingsarbete inom staden för att dokumentera lämplighetsbedömningar och inskrivningsbeslut enligt gällande lagstiftning och IVO's bedömning var att det inte krävdes ytterligare åtgärder.

Vid 2018 års tillsyn granskade IVO två lämplighetsbedömningar och konstaterade att de innehöll brister utifrån att de saknade en beskrivning av på vilket sätt föreståndaren bedömer att verksamheten kan tillgodose ungdomens behov med hänsyn tagen till tillgången på personal, kompetens och boendets utformning.

Vid varje inskrivning av en ungdom, gjordes även tidigare alltid en lämplighetsbedömning men i en så kallad matchningsmall där ungdomens behov av stöd samt om boendet kan tillgodose behoven utreddes.

Uppföljning

Matchningsmallen har efter tillsynsbesöket 181030 uppdaterats och kallas numera för lämplighetsbedömning som IVO föreslog. Den nya lämplighetsbedömningen har uppdaterats för att motsvara de bestämmelser som gäller, som t.ex. vilken bedömning föreståndare gör och om boendet kan tillgodose ungdomens olika behov.

Vid 2018 års tillsyn bedömde IVO att det fanns en risk att ungdomarna inte fick sina behov tillgodosedda inom verksamheten då målgruppen för boendet var ungdomar med en lägre grad av självständighet och i behov av mer stöd än vad som tillgodoses genom insatsen stödboende. IVO granskade två vårdplaner där placerande socialsekreterare uppgav att den unges behov skulle tillgodoses genom placering på HVB. Ungdomarna var dock placerade i förstärkt stödboende vilket IVO menade skulle kunna tyda på en osäkerhet kring vårdformen och behovet av stöd för den unge.

Uppföljning

I januari 2019 beslutades att omvandla alla platser på Rågsveds stödboende till HVB-platser. Beslutet togs i dialog med stadsdelsförvaltningarna och utifrån de behov som målgruppen ensamkommande barn och unga bedöms ha i nuläget. Personalgruppen har utökats med en dag/kväll personal för att motsvara kraven på HVB-boende samtidigt som antalet platser har minskat från 43 till 41. En anmälan om förändring har skickats till IVO.